

**Univerzita
Karlova**

Česká biskupská konference

Otevřený dopis akademické kurie AS KTF UK České biskupské konferenci

V Praze 30. června 2025

Vážení čeští a moravští biskupové,

jako členové akademické kurie akademického senátu Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy se na Vás obracíme s vědomím společné odpovědnosti za katolickou teologii – za její věrohodnost, vědeckou integritu i pastorační užitek v české i moravské církevní provincii. Situace na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy je v posledních měsících ve veřejném prostoru velmi manipulativně interpretována jako střet „pravověrných“ katolíků s „progresivními“, někdy i dokonce s těmi, kdo chtějí prosadit v křesťanském prostředí tzv. „woke“ tendence a fakultu zbavit její katolické identity. Tato rétorická zkratka se však mívá s podstatou skutečného problému a deformuje obraz fakulty uvnitř církve i navenek.

Ve skutečnosti – jak opakovaně zdůrazňujeme – nejde o ideologický střet, ale o hlubokou institucionální, etickou a lidskou krizi. Tu způsobil styl vedení, který soustavně obchází akademické instituce, ignoruje vnitřní předpisy i základní principy lidské a kolegiální komunikace, rozkládá důvěru mezi kolegy a rozděluje společenství fakulty. Manipulaci veřejného mínění v těchto souvislostech vnímáme jako snahu o dehonestaci kritiků, odvedení pozornosti a o upevnění problematického stylu řízení, který by v neutrálním kontextu nemohl být nikdy akceptován. Namísto evangelia tato strategie spíše odpovídá Macchiavelliho poučce: „Všeobecně lze říci, že lidé posuzují více očima než citem, neboť viděti je dáno každému, kdežto cítiti, co je pod povrchem, málokomu.“ To však nejsou základy, na nichž může být budována katolická fakulta.

Akademický senát KTF UK
Thákurova 3, 160 00 Praha 6 – Dejvice

www.cuni.cz

IČO: 00216208 DIČ: CZ00216208

Praktické dopady současné manipulativní rétoriky

- Pluralita teologických metod a škol zakotvená v magisteriu (srov. Optatam totius 16) je vydávána za hrozbu katolické identity. Ve skutečnosti však dnes jako v minulosti tvoří nezbytný předpoklad kvalitní teologické práce. Její redukce by znamenala nejen omezení odborného růstu, ale znemožnila by studentům s touto pluralitou pracovat a konfrontovat se s ní, přestože představuje reálný prostor, v němž mají následně profesionálně působit. To by ve skutečnosti znamenalo skutečnou ztrátu katolicity, tedy všeobecnosti církve i její nauky.
- Část studentů, často bez zkušenosti se studiem teologie, s teologickou akademickou debatou či dokonce bez příslušnosti ke katolické církvi, je aktivně vtahována do ideologického narativu, který tlačí na prověřování vyučujících z pohledu „míry ortodoxie“. Vyučující jsou tak odsuzováni za výroky, které jsou vytrženy z kontextu a interpretovány bez znalosti základních principů teologické metody. Tyto podněty jsou ihned prezentovány církevními autoritám a zásadně je tak poškozena pověst napadnutých pedagogů i teologického studia na fakultě. Vzhledem ke snaze v nejbližší době provést revizi církevních pověření u akademických pracovníků tyto pomluvy nabývají na ještě větší závažnosti a budí dojem, že jsou využívány pro upevnění mocenské pozice současného vedení fakulty redukcí těch zaměstnanců, kteří nejsou považováni za dostatečně loajální.
- Posilovaná náboženská polarizační interpretace současného sporu vede k tomu, že nevěřící studenti se uprostřed studentů podporujících tento schématický výklad cítí vyloučení. Vyjadřují nepochopení vůči komunikaci vedení směrem k akademické obci, která je založena na nábožensky posíleném pathosu, a necítí se na fakultě vítání. Věřící studenti jsou zas zmateni z politického využívání náboženské rétoriky a mají pocit, že jsou obětí duchovní manipulace.
- Autoritářský a nedialogický způsob vedení je velmi negativně vnímán v prostředí celé univerzity, již je naše fakulta součástí. Je-li obhajován náboženskou rétorikou, rozšiřuje se takové vnímání i směrem k samotné katolické církvi. V takové situaci je proto nutné, aby kroky ze strany církevních představitelů byly citlivé a uměřené, aby nynější eskalovaná situace nevyvolala podezření ohledně neslučitelnosti církevní správy a akademickými svobodami.
- Snaha akademické kurie AS KTF UK vymanit se ze současného stavu je vnímána jako „revolucionářská“, navzdory tomu, že samotné vedení během krátké doby provádí řadu radikálních organizačních kroků, které vedou k posílení jejich vlastních pozic a zásadnímu omezení kohokoliv, kdo by mohl zvednout kritický hlas. Záminka ideologického boje od těchto kroků odvádí pozornost či je dokonce ospravedlňuje.

Naše vize

- Katolický charakter výuky a poslání fakulty jsou pro nás nezpochybnitelnou prioritou. Hlásíme se k živé apoštolské tradici, ke konstituci *Veritatis gaudium*, i k odkazu Univerzity Karlovy jako místu kritického myšlení, dialogu a služby pravdě.
- Velice si vážíme svého podílu na intelektuální formaci budoucích služebníků církve. Současně to ale není jediné poslání teologické fakulty, kde se vyučují a studují i další obory, ať již s teologií přímo souvisejí, či nikoli. Někteří z našich studentů nepřichází z tradičně křesťanského prostředí, ale fakulta může být první příležitostí, kdy se s žitou podobou křesťanství setkávají. Jak ukazuje naše zkušenost, v prostředí důvěry a dialogu takové setkání může mít velký evangelizační i misijní význam, který lze dále posilovat a rozvíjet.
- Věříme, že bohatství katolického teologického myšlení nelze zúžit na jedinou výkladovou školu, ale zahrnuje pluralitu duchovních a intelektuálních přístupů, které v jednotě víry otevírají prostor skutečné inkulturaci evangelia a posilují misijní rozměr církve.
- Věrnost katolické nauce nemá být motivována strachem, ale měla by být důvodem naděje a základní vektorovou hodnotou k objevování mnohovrstevnaté pravdy. Atmosféra strachu

znevěrohodňuje radostné poselství evangelia, vede k autocenzuře a blokuje vědecký i spirituální rozvoj.

- Na naší fakultě v různých oborech vyučují a studují také věřící z dalších křesťanských tradic, lidé, kteří s křesťanstvím sympatizují nebo se s jeho kulturním dosahem chtějí jen seznámit. Proto vidíme jako ekumenickou a evangelizační nutnost uchovat otevřenost fakulty tak, jak je to vlastní i magisteriálním dokumentům a akademickým, humanistickým a demokratickým tradicím Univerzity Karlovy.
- Hledíme na další dvě katolické teologické fakulty v Olomouci a Českých Budějovicích a vidíme, jak bezproblémové může být soužití teologických fakult v rámci univerzity, pokud se ponechá bezpečný prostor akademickému sepjetí s univerzitním i církevním prostředím. Z naděje, že je tato spolupráce opravdu možná, chceme čerpat i na Katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy.

Prosba o spolupráci a podporu

Vzhledem k výše uvedenému Vás naléhavě žádáme:

- Zastaňte se akademické samosprávy KTF UK a jejích zákonných kompetencí. Podporujte svou pastýřskou blízkostí a autoritou důvěru, vzájemné naslouchání a institucionální rámec fakulty a nedovolte nadále rozvíjet jakékoliv zákulisní machinace.
- Budte obezřetní vůči manipulativnímu narativu, který líčí kritiku jako odklon od ortodoxie a podporuje současné vedení jako etablované obránce víry. V naší akademické obci je veliká vůle ke spolupráci s institucionální církví a není v žádném případě třeba používat strach jako prostředek pro posílení církevního vlivu, jelikož touha po tomto sepjetí je sama o sobě pevnou součástí našeho přesvědčení.
- Pomozte nám obnovit klima důvěry, bezpečí a služby, které jedině umožní teologii rozkvést ke slávě Boží a ku prospěchu celé církve.

Jako akademická kurie AS KTF UK Vám nabízíme svou plnou spolupráci. V rámci akademického senátu jsme ustanovili komisi, která se chce speciálně této rovině věnovat, a zasadit se o to, aby spolupráce fakulty s českou katolickou církví byla konstruktivní a vzájemně prospěšná. Jak uvádí sv. Pavel VI. ve své exhortaci *Evangelii nuntiandi*, „hlásat evangelium je skutečně milostí a vlastním povoláním církve, a ona v něm nachází svou nejvnitřnější totožnost. Církev existuje právě proto, aby hlásala evangelium, tj. aby kázala a učila, aby působila jako kanál, jímž proudí dar milosti.“ Věříme, že tuto roli církve dokáže posílit právě plodná spolupráce akademické teologie s biskupským sborem.

Není to touha po moci, která nás motivuje ke změně současného stavu, ale touha po obnově, která umožní fakultě plnit své poslání. V tomto duchu Vás žádáme o podporu těch, kdo usilují o transparentní, kompetentní a služebné vedení fakulty.

S úctou a nadějí,

Akademická kurie AS KTF UK:

- doc. Mgr. David Bouma, Ph.D.
- Mgr. et Mgr. Kornélia Kolářová Takácsová, Th.D., Ph.D.
- prof. PhDr. Petr Kubín, Ph.D., Th.D.
- PhDr. Magdaléna Nespěšná Hamsíková, Ph.D.
- ThLic. Bc. Barbora Šmejlová, Ph.D.
- doc. David Vopřada, Dr.
- PhDr. Ing. Marie Vymazalová, Ph.D.
- doc. PhDr. Martin Zlatohlávek, Ph.D.